

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. Primus. De tempore quo Ordines conferri solent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

CAPVT III.

De tempore, & die ordinationis.

HActenus dixi de Tonsura, & Corona Clericali, à qua Clericus audit, superest modo, vt elabar longius, gradumque faciam ad Ordines, quibus initiari solet, admitti que ad ipsas aras, diuina que ministeria.

Prius autem quam aliquid de sacris Ordinibus attingam, occurrunt nonnullæ circumstantiæ, quæ ad eorum vel dignitatem, vel sanctitatem plurimum conducere videntur. Eæ porro sunt tempus, & dies ordinationis ab Ecclesia præscriptus.

§. PRIMVS.

De tempore, quo ordines conferri solent.

VSque ad tempora Simplificij Papæ, dicuntur Romani Pontifices ipso mense Decembri ordines contulisse. Inualuit deinde consuetudo ipso iure firmata, vt darentur per sabbatha quatuor anni temporum, in quo duo videntur digna luce, accurataque censura.

Cur enim diuina prouidentia, quæ Ecclesiam moderatur, ac regit, & ad ea quæ Sacramentorum sunt, veluti manu ducit, cur, inquam, è tota mensium serie, quæ vno anno euoluitur, quatuor tempora designauit?

Ne

Ne temerè, casuue factum putes, ne humano iudicio, calculoque decretum: sed certo, ac destinato diuinæ prouidentiaë consilio, vt etiam ab illis temporibus sua sacris ordinibus dignitas accederet, atque reuerentia.

*Ps. 49.
v. 2.*

Vt sese vniuersi Dominum ostentaret Deus, vt probaret effatum illud. *Meus est orbis terra, & plenitudo eius*: ex omni genere primitias sibi offerri, consecrarique voluit.

Qui primus ex humano connubio nascebatur puer, is ipso natalium iure Domino dicabatur; ita illi gratæ hominum primitiaë, nec eorum tantum, sed & brutorum animalium, sed & plantarum, atque frugum.

Quod in illis, hoc & in temporibus obseruatum. Habet annus quatuor omnino tempestates, ex his Deo optimo max. tanquam æui, temporisque Domino veluti primitiaë quædam offeruntur.

Ineunte vere, adultoque Martio, cum primum enasci, & virere cœperint omnia, solemne trium dierum ieiunium indicitur, vt illius tempestatis auctori, supremoque Domino gratiores veris primitiaë dedificentur.

Accedente deinde Iunio, cum altior exurgit æstus, solque purior incumbit vertici, tres rursus alij dies ieiunio sacrantur, vt suas quoque Domino primitias æstas ipsa deuoueat. Suas etiam vices Au-

tumnus

tumnus habet; suas legit temporum exuuias, vbi fructus vberè manu, copiaque legerit.

Denique suum & tristis hyems locum obtinet, aurafq; gelidas tempestati suæ consonas dicat, seueroque ieiunio consecrat.

Hæ sunt temporum primitiæ, in quibus ex Ecclesiæ instituto dantur ordines, vt ij qui illos admiserint, sciant se è toto hominum genere quasi primitias Deo offerri oportere; in quo certè plurimum est dignitatis, ac religionis: Certè si frugibus suis esset sensus, si brutis sua mens, si tempori sua consilia, gauderent utique se non profanis, sed sacris vsibus addici, non homini, sed Deo consecrari. Ea lege gaudeat is, qui ad sacros ordines diuino beneficio fuerit assumptus.

Et hæc prima ratio è quatuor illis temporibus petita; accedit deinde & altera quæ luce clarius ostendit, qui esse debeant qui ad ordines euocantur.

Consecrantur ij vere vt virtutibus ceu folijs, & floribus tegantur, & niteant. Consecrantur æstate, vt eminentiori charitate, ceu sole excocti, dignos cælo prouentus faciant.

Consecrantur Autumno, vt fructus bonorum operum demetant.

Consecrantur denique etiam hyeme, vt collectam spiritualis vitæ annonam, ac sementem in longa patientia, per aspera persecutionum frigora,

66 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
conferuent tamen in gremio prouidæ mentis, ijs-
que fruantur in Domino.

Duci potest, & alia huius institutionis ratio ad
Clericorum mores efformandos, ad præclara ma-
gnarum virtutû ornamenta; que quatuor illis tem-
poribus notari quodammodo, describiq; videntur.

Ea petuntur à virtutibus, quas Theologi Cardi-
nales appellant, quod in ijs velut in cardine verta-
tur vita. Sicque à tempore suæ ordinationis mone-
tur Clericus, vt ijs sese virtutibus ornet, ac muniat.

Sit in primis illi singularis prudentia, quæ do-
ceat, quæ perscribat quid in vna quaque re sequen-
dum sit, aut fugiendum.

Sit æqui, rectique tenax iustitia.

Sit temperantia appetituum domina, passio-
num Magistra.

Sit in rebus arduis fortitudo, quæ quantumuis
dura, ac difficilia vel molliat, vel frangat.

Et hæc quidem sunt animi decora, quæ sub qua-
tuor illis temporibus tegi voluit suavis, & amabilis
Dei prouidentia. Sed & aliud occurrit, quod ad Ec-
clesiæ præsidium plurimum conducet.

Quatuor anni tempora nobis exhibent, offe-
runtque quatuor Euangelia, quæ iam inde nosse,
quæ peruidisse, quæ deinde tueri ac defendere debet
is, qui eo dignitatis vocatur, vt sacris aris per susce-
ptos ordines assistat.

Visum

Vifum illud in primitiua Ecclesia, vt initiati nihil haberent antiquius, nihil commendatum magis, quam vt illa cœli oracula, diuinâque scripturas euoluerent; quippe fatis intelligebant quod etiam Ifidorus afferuit, diuinarum litterarum studium esse L. 2. Ep. 73.

ἱερόδιον τῆς σωτηρίας, viaticum salutis.

Vt nihil in presentia attingam de dignitate scripturæ sacræ, quam Chrysostomus ait, excipi oportere *velut oracula de Cœlo missa*. Beatus Cyprianus De Sanct. Pent. pag. 400. tanquam *sancta, & adorabilia verba*. Vt ista, inquam missa faciamus, taceamusque etiam S. Bonifacij Episcopi, & Martyris, qui petijt à locuplete virgine aureis sibi litteris describi Epistolas S. Petri, *ob honorem, & reuerentiam scripturarum*, producā Baron. Tom. 9. nonnulla monita Sanctorum Patrum quibus initiatos vrgent, atque obtestantur, vt à diuinarum litterarum lectione, diligenti que meditatione nunquam recedant.

D. Hieronymus qui vires omnes, ætatemque in euoluendis scripturis attriuerat, suaque doctus experientia didicerat, quantum in ijs esset momenti, tum ad vitam sanctius instituendam, tum ad efformandos fingendosque Christianorum mores, graue illud monitum suis litteris inscripsit. *Diuinas Scri- Hier. Ep. 2. pturas sepius lege. Imo nunquam de manibus tuis sacra lectio deponatur, disce quod doceas.*

D. Hieronymo pondus addet Ambrosius, ille
I 2
forti,

68 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
forti, hic mellea & suauis, vt solet, eloquentia, quæ
sic habet. *Cœlestium Scripturarum eloquia diu tere-
re, ac polire debemus, toto animo, & corde versan-
tes, vt succus ille spiritualis cibi in omnes se Venas
anime diffundat.* Quibus verbis insinuat magnus
Præsul, Mystas omnes, sacrisque deputatos, & ieiu-
nos & propè fame enectos fore, nisi cœlo lapsas
animi vires assidua illa scripturarum lectione refi-
ciant, ac recreent.

Ad illa sanctorum monita, grauesque præce-
ptiones addi possent & exempla, à quibus momen-
ti plurimum ac ponderis accederet. Sed hic per
transennam tantum hoc argumentum attingo.
Plura qui volet legat Mystagogum R. P. Ludouici
Cresollij: opus sanè, varium, doctum, pium, in quo
nescias, quid mireris magis, an argumenti dignita-
tem, an styli nitorem, & elegantiam.

Genna-
dius in
Catal.

Profert ille Honoratum Massiliensem Episco-
pum, qui assidua lectione, ita diuina scripturarum
oracula peruiderat, ita animo, tenaci que memoria
comprehenderat, vt à Gennadio dictus sit *Arma-
rium scripturarum.* Producit deinde Nepotianum,
de quo illud Diui Hieronymi testimonium. *Le-
ctione assidua, & meditatione diuturna pectus suam
bibliothecam fecerat Christi.*

Hier. Ep.
3.

Affert denique & illud summi Pontificis de S.
Antonio de Padua oraculum, quo audiit *Arca te-
stamenti,*

stamenti, quasi copioso mentis suæ sinu testamen-
 tum vtrumque complexus esset, adeò concio tota,
 quam exceperat Pontifex, scripturæ sacræ flosculis af-
 persa, imo contexta: nimirum ex abundantia cor-
 dis os loquebatur, ea quæ oculis, quæ animo sacra-
 rum scripturarum lectione hauserat, eructabat.

Optandum esset hac qua viuimus ætate, vt sacri
 Mystæ, & quicumque altari seruiunt, essent & ipsi
Armarius scripturarum, bibliotheca Christi, Arca
testamenti. Sed antiquæ; veræ tamen querelæ scri-
 ptoris cuiusdam Christiani apud Eusebium. *Multi* L. 5. c. vl-
 timo.
sunt, qui relictis & depositis sacrarum litterarum stu-
dijs, omni cura, & cogitatione in geometriam incum-
bunt, tanquam de terra editi, de terra loquuntur.

Non sic legere, non sic loqui docuit Ecclesia,
 morum magistra: illa ex ipso ordinum suscipien-
 dorum tempore, docet quid legere, quid loqui,
 cui potissimum studio incumbere debeas, nimi-
 rum scripturarum, & Euangeliorum historijs, tan-
 quam demissis è cælo litteris, atque monumentis.
 Sed ista hæctenus à tempore petita. Accedamus
 propius ad ipsum diem, quo iubet Ecclesia ordina-
 tiones fieri, est illa sabbathum; quæ causa? quæ
 mysterij ratio, ex ea ad institutum nostrum deriuari
 potest?